

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i utlänningslagen (301/2004) 3 § 16 punkten, 87 a, 87 b, 88, 88 b—88 e, 89, 96, 96 a, 97, 97 b, 98 a, 99, 99 a, 104, 107, 108 och 133 § och 196 § 5 mom.,

sådana de lyder, 3 § 16 punkten och 97 och 98 a § i lag 501/2016, 87 a och 88 c § i lag 323/2009, 87 b, 88 d och 88 e § i lag 422/2014, 88 och 89 § i lag 666/2024, 88 b § i lagarna 323/2009 och 247/2025, 96 § i lagarna 973/2007, 501/2016 och 472/2024, 96 a, 97 b, 99 och 99 a § i lag 194/2015, 104 § i lag 426/2024, 107 § i lagarna 666/2024 och 247/2025, 108 § i lagarna 323/2009 och 666/2024, 133 § i lagarna 749/2011 och 816/2022 och 196 § 5 mom. i lag 1022/2018,

ändras 3 § 12 a och 27 punkten, 6 a och 6 b §, 35 § 2 och 3 mom., 39 § 1 mom., 40 § 4 mom., 52 c § 2 mom., 54 § 2 mom., 55 § 1 mom., 56 d § 2 och 3 mom., 57 § 4 mom., 58 § 4 och 8 mom., 60 d § 1 mom., 81 b § 2 mom., 81 c § 7 mom., 87 § och mellanrubriken före den, 94 § och mellanrubriken före den, 95, 95 a—95 c, 97 a, 98, 100—103, 104 a—104 c, 105 och 106 § och mellanrubriken före den, 110 § 3 mom., 112 § 1 mom. 3 punkten, 113 § 1 mom., 116 §, 116 a § 4 mom., 117 och 133 a §, 135 § 1 mom., 136 a § 1 mom., 147 a § 2 mom., 193 och 198 a §, 198 b § 1 mom., 199 och 200 a § och 208 § 1 mom.,

av dem 3 § 12 a-punkten och 106 § sådana de lyder i lag 323/2009, 3 § 27 punkten och 58 § 8 mom. sådana de lyder i lag 147/2025, 6 a § sådan den lyder i lag 549/2010, 6 b § sådan den lyder i lagarna 549/2010, 501/2016 och 472/2024, 35 § 2 mom., 133 a § och 147 a § 2 mom. sådana de lyder i lag 472/2024, 35 § 3 mom. sådant det lyder i lag 64/2025, 39 § 1 mom. sådant det lyder i lag 302/2025, 40 § 4 mom., 136 a § 1 mom., 198 b § 1 mom. och 200 a § sådana de lyder i lag 247/2025, 52 c § 2 mom. sådant det lyder i lag 389/2015, 54 § 2 mom., 55 § 1 mom. och 87 § sådana de lyder i lag 666/2024, 56 d § 2 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1408/2025, 57 § 4 mom. och 58 § 4 mom. sådana de lyder i lag 668/2013, 60 d § 1 mom. sådant det lyder i lag 121/2018, 81 b § 2 mom. sådant det lyder i lag 216/2023, 81 c § 7 mom. sådant det lyder i lag 255/2025, 95 § sådan den lyder i lagarna 194/2015, 437/2019 och 816/2022, 95 a § sådan den lyder i lagarna 194/2015 och 426/2024, 95 b § sådan den lyder i lagarna 432/2009 och 501/2016, 95 c och 198 a § sådana de lyder i lag 432/2009, 97 a § sådan den lyder i lagarna 194/2015, 426/2024 och 247/2025, 98 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 432/2009, 101, 104 a—104 c och 105 § sådana de lyder i lag 426/2024, 102 § sådan den lyder i lagarna 194/2015 och 437/2019, 103 § sådan den lyder i lag 437/2019, 113 § 1 mom. sådant det lyder i lag 332/2016, 116 och 117 § sådana de lyder i lag 501/2016, 116 a § 4 mom. sådant det lyder i lag 816/2022, 193 § sådan den lyder i lag 16/2017, 199 § sådan den lyder i lag 1022/2018 och 208 § 1 mom. sådant det lyder i lag 49/2017, samt

fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 619/2006, 358/2007, 323/2009, 631/2011, 1338/2011, 668/2013, 1218/2013, 332/2016, 501/2016, 121/2022, 1206/2022, 216/2023, 389/2023 och 147/2025, nya 14 a, 14 b och 28—32 punkter, till 6 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till lagen en ny 6 c §, till 9 § ett nytt 2 mom., i stället för det 2 mom. som upphävts genom lag 737/2021, till lagen en ny 16 §, i stället för den 16 § som upphävts genom lag 1214/2013, och en ny kapitelrubrik före den, till lagen nya 16 a—16 j §, till 39 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 302/2025, ett nytt 5 mom., till 40 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 449/2012, 121/2022, 487/2024, 147/2025 och 247/2025, ett nytt 5 mom., varvid det nuvarande 5 mom. blir 6 mom., till 53 §, sådan den lyder i lagarna 720/2018, 216/2023, 225/2024 och 666/2024, ett nytt 8 mom., i stället för det 8 mom. som upphävts genom

RP 52/2026 rd

FvUB 8/2026 rd

RSv 76/2026 rd

lag 225/2024, till 81 b §, sådan den lyder i lagarna 216/2023 och 1410/2025, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., till 81 c §, sådan den lyder i lag 255/2025, ett nytt 8 mom., varvid det nuvarande 8 mom. blir 9 mom., en ny mellanrubrik före 90 §, till lagen nya 113 a, 116 b och 116 c § och en ny mellanrubrik före 116 c §, till 131 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 631/2011, 332/2016, 620/2020, 1251/2020 och 472/2024, ett nytt 6 mom., till 147 a §, sådan den lyder i lagarna 194/2015 och 472/2024, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till lagen nya 190 c och 190 d §, till 191 §, sådan den lyder i lagarna 1218/2013, 132/2016, 121/2022 och 216/2023, en ny 9 punkt, i stället för den 9 punkt som upphävts genom lag 216/2023, och ett nytt 2 mom., till lagen nya 193 a, 193 b, 198 c och 200 b § och till 202 §, sådan den lyder i lagarna 1022/2018 och 247/2025, ett nytt 4 mom. som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

12 a) *status som alternativt skyddsbehövande* status som beviljas en utlänning som kan få sådant alternativt skydd som avses i artikel 3 led 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1347 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande och för innehållet i det beviljade skyddet, om ändring av rådets direktiv 2003/109/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU, nedan *skyddsgrundsförordningen*,

14 a) *asylsökande* en person som har gjort en ansökan om internationellt skydd om vilken ett lagakraftvunnet beslut ännu inte har fattats,

14 b) *asylförfarande* det förfarande för beviljande av internationellt skydd som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1348 om upprättande av ett gemensamt förfarande för internationellt skydd i unionen och om upphävande av direktiv 2013/32/EU, nedan *förordningen om asylförfaranden*,

27) *olaglig vistelse* vistelse i landet av en sådan tredjelandsmedborgare som inte uppfyller eller inte längre uppfyller villkoren för inresa enligt kodexen om Schengengränserna eller villkoren för inresa eller vistelse enligt denna lag,

28) *screeningförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1356 om införande av screening av tredjelandsmedborgare vid de yttre gränserna och om ändring av förordningarna (EG) nr 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 och (EU) 2019/817,

29) *person som genomgår screening* en tredjelandsmedborgare som omfattas av tillämpningsområdet för artikel 5 eller 7 i screeningförordningen,

30) *screeningplats* ett sådant gränsovergångsställe, polisens verksamhetsställe, Tullens verksamhetsställe eller en sådan av screeningmyndigheterna förvaltd lämplig plats av annat slag eller någon annan motsvarande plats som anvisats den som genomgår screening och där uppgifterna enligt screeningförfarandet utförs,

31) *screeninginkvarteringsställe* ett ställe som screeningmyndigheten anvisat den som genomgår screening och som lämpar sig för inkvartering,

32) *centraliserad screening* ett screeningförfarande där de uppgifter som ingår i screeningförfarandet genom beslut av screeningmyndigheterna utförs på en eller flera screeningplatser på grund av olaglig inresa, en i 3 § 7 punkten i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) avsedd exceptionell epidemi eller av någon annan motsvarande orsak.

6 §

Tillämpning av lagen på minderåriga

Bestämmelser om hörande av barn i fråga om internationellt skydd finns i artikel 22.3 i förordningen om asylförfaranden.

6 a §

Åldersbedömning

För bestämning av åldern hos den som ansöker om uppehållstillstånd i Finland eller hos anknytningspersonen kan det göras en åldersbedömning, om det råder misstanke om åldern. Bestämmelser om åldersbedömning av den som söker internationellt skydd finns i artikel 25 i förordningen om asylförfaranden.

Migrationsverket gör en bedömning av

- 1) åldern hos den som söker internationellt skydd efter att ha fått ett utlåtande om den multidisciplinära åldersbedömningen och vid behov om den rättsmedicinska åldersbedömningen, och
- 2) åldern hos den som ansöker om uppehållstillstånd eller hos anknytningspersonen efter att ha fått ett utlåtande om den rättsmedicinska åldersbedömningen.

6 b §

Multidisciplinär åldersbedömning

För den multidisciplinära åldersbedömning som avses i artikel 25 i förordningen om asylförfaranden begär Migrationsverket av förläggningen ett utlåtande om åldern hos den som ansöker om internationellt skydd. Förläggningens yrkesutbildade personal inom social- och hälsovården utarbetar ett utlåtande genom multiprofessionellt samarbete.

Förläggningen kan vid behov begära det utlåtande som avses i 1 mom. också av en verksamhetsenhet inom den offentliga eller privata social- och hälsovården.

Vårdnadshavaren eller en i 39 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) avsedd företrädare eller tillfällig företrädare eller någon annan laglig företrädare för den som söker internationellt skydd har rätt att närvara i situationer som hänför sig till utarbetandet av utlåtandet och som förutsätter att sökanden är personligen närvarande.

6 c §

Rättsmedicinsk åldersbedömning

En rättsmedicinsk undersökning för bestämning av åldern på en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd i Finland eller på en anknytningsperson genomförs vid Institutet för hälsa och välfärd på begäran av Migrationsverket. Två sakkunniga ska ge ett gemensamt utlåtande om undersökningen. Av dem ska åtminstone den ena vara anställd vid Institutet för hälsa och välfärd. De sakkunniga ska vara legitimerade läkare eller tandläkare som har sådan behörighet som krävs för utförandet av undersökningen.

De åtgärder som undersökningen kräver kan på begäran av Institutet för hälsa och välfärd också utföras vid en verksamhetsenhet inom den offentliga eller privata hälso- och sjukvården. De åtgärder som undersökningen kräver ska utföras av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. Vårdnadshavaren eller en i 39 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel avsedd företrädare eller tillfällig företrädare eller någon annan laglig företrädare för den som blir undersökt har rätt att närvara vid undersökningen.

Vad som i artikel 25.4—25.6 i förordningen om asylförfaranden föreskrivs om medicinska undersökningar tillämpas också på utlänningar som ansöker om uppehållstillstånd i Finland och på anknytningspersoner.

9 §

Rättshjälp

Med avvikelse från vad som föreskrivs i rättshjälpslagen omfattar rättshjälp i ett sådant förvaltningsförfarande för beviljande av internationellt skydd som avses i förordningen om asylförfaranden och i ett sådant förvaltningsförfarande för fastställande av ansvar som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1351 om asyl- och migrationshantering, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1147 och (EU) 2021/1060 och om upphävande av förordning (EU) nr 604/2013, nedan *förordningen om asyl- och migrationshantering*, sådana åtgärder av ett rättsbiträde som är nödvändiga i ärendet med beaktande av ärendets natur och betydelse samt av omständigheterna som helhet.

2 a kap.

Screening vid de yttre gränserna och inom Finlands territorium

16 §

Screeningmyndigheter

Gränsbevakningsväsendet, polisen, Tullen och skyddspolisen är sådana screeningmyndigheter som avses i artikel 2 led 10 i screeningförordningen.

16 a §

Arbetsfördelning mellan screeningmyndigheterna

Gränsbevakningsväsendet utför screening enligt artikel 5 i screeningförordningen. Tullen utför screening enligt artikel 5 när den genomför in- och utresekontroller med stöd av 31 § i tullagen (304/2016).

Polisen utför screening enligt artikel 7 och screening enligt artikel 5 i screeningförordningen när den genomför in- och utresekontroller med stöd av 2 kap. 21 § i polislagen.

Polisen ger screeningmyndigheterna i en annan medlemsstat i Europeiska unionen ett yttrande enligt artikel 7c i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/816 om inrättande av ett centraliserat system för identifiering av medlemsstater som innehar uppgifter om fällande domar mot tredjelandsmedborgare och statslösa personer (Ecris-TCN) för att komplettera det

europiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister och om ändring av förordning (EU) 2018/1726.

Polisen ger på begäran screeningmyndigheten en bedömning av om den person som genomgår screening utifrån en säkerhetskontroll som avses i screeningförordningen skulle kunna utgöra ett hot mot den inre säkerheten.

Om gränskontrollen tillfälligt har återinförts vid de inre gränserna i enlighet med 15 § i gränsbevakningslagen, fördelas screeningmyndigheternas ansvar för screeningen enligt ansvaren för in- och utresekontroll.

Skyddspolisen deltar i utförandet av säkerhetskontroller enligt artikel 15.2 i screeningförordningen och kan delta i identifieringen av personer enligt artikel 14 i den förordningen. Skyddspolisen har rätt att vidta också andra åtgärder som är nödvändiga för utförande av säkerhetskontroller.

Inom landskapet Åland ansvarar Gränsbevakningsväsendet och Tullen för screeningen. I sina uppgifter i anslutning till screeningförfarandet kan Gränsbevakningsväsendet och Tullen samarbeta med Ålands polismyndighet. Det föreskrivs särskilt om samarbetet och respektive myndighets befogenheter i samarbetet.

Gränsbevakningsväsendet, polisen och Tullen kan komma överens om tillfälliga och kortvariga undantag från screeningansvaret.

16 b §

Befogenheter vid screening hos tjänstemän som är screeningmyndigheter

En tjänsteman som är screeningmyndighet har för genomförande av screeningen rätt att

- 1) genomföra sådan identifiering av den som genomgår screening som avses i artikel 14 i screeningförordningen,
- 2) genomföra sådan säkerhetskontroll genom sökningar i databaser som avses i artikel 15.2 i screeningförordningen och av polisen begära en bedömning enligt 16 a § 4 mom.,
- 3) registrera uppgifter som erhållits i samband med screeningförfarandet med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen (615/2020).

Tjänstemän vid Gränsbevakningsväsendet, polisen och Tullen som utför screeninguppgifter har dessutom rätt att utan brottsmisstanke

- 1) förhindra att den person som ska screenas avlägsnar sig från screeningförfarandet,
- 2) tillfälligt omhänderta handlingar, föremål och fordon samt inspektera och genomsöka dem,
- 3) företa kroppsvisitation för att söka efter föremål, egendom, handlingar, information eller omständigheter med iakttagande av 8 kap. 30 § 1 punkten och 33 § i tvångsmedelslagen (806/2011) samt 28 a § i gränsbevakningslagen, 2 kap. 21 § i polislagen och 31 § i tullagen.

Beslut om att under screeningförfarandet förhindra att en person avlägsnar sig enligt 2 mom. 1 punkten och tillfälligt omhänderta föremål och fordon enligt 2 mom. 2 punkten fattas av den gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid gränsövergångsstället eller en gränsbevakningsman med minst löjtnants grad, en polisman som hör till befälet eller en tullman som tjänstgör som chef för tullkontoret eller en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen. I brådskande fall förhindras att en person avlägsnar sig och genomförs omhändertagandet av den polisman, gränsbevakningsman eller tullman som utför screeninguppdraget och denne ska utan dröjsmål föra ärendet till ovan nämnda tjänsteman för avgörande.

16 c §

Rådgivning vid screeningförfarande

Screeningmyndigheten ska i början av screeningen informera den som genomgår screening om screeningförfarandet samt om hans eller hennes rättigheter och skyldigheter i förfarandet. Informationen ges på ett språk som det finns grundad anledning att anta att personen förstår. Den som genomgår screening ska genom sin underskrift bekräfta att han eller hon har fått informationen.

16 d §

Närvaro på screeningplatsen och screeninginkvarteringsstället i fråga om den som genomgår screening

Bestämmelser om screeningförfarandets längd finns i artikel 8.3 och 8.4 i screeningförordningen.

Under den tid screeningförfarandet pågår är den som genomgår screening skyldig att vistas på den screeningplats och det screeninginkvarteringsställe som screeningmyndigheten anvisat honom eller henne. Det kan säkerställas med hinder att den som genomgår screening inte avlägsnar sig från dessa platser. Den som genomgår screening ska tydligt informeras om gränserna för screeningplatsens och screeninginkvarteringsställets område.

Screeningmyndigheten kan övervaka screeninginkvarteringsställets område med hjälp av teknisk övervakning. Teknisk övervakning får inte utföras i inkvarterings-, sanitets- eller omklädningslokaler. Teknisk övervakning används för att säkerställa ordningen och begränsningen av rörelsefriheten på screeninginkvarteringsstället. Den som övervakas ska med lämplig skyltning underrättas om den tekniska övervakningen.

På behandlingen av upptagningar från teknisk övervakning tillämpas vad som särskilt föreskrivs om behandlingen av personuppgifter hos respektive screeningmyndighet som utför teknisk övervakning.

Den som genomgår screening har inte rätt att avlägsna sig från den screeningplats och det screeninginkvarteringsställe som anvisats honom eller henne, utom för att få brådskande hälso- och sjukvård.

16 e §

Tillfällig företrädare för minderåriga

Bestämmelser om att förordna en tillfällig företrädare för en minderårig som genomgår screening utan vårdnadshavare finns i 5 kap. i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel. Om en minderårig som genomgår screening utan vårdnadshavare inte har ansökt om internationellt skydd tillämpas barnskyddslagen (417/2007) på honom eller henne.

16 f §

Uppehälle för den som genomgår screening

Screeningmyndigheten svarar för uppehållet för personer som genomgår screening och som vistas på en screeningplats och på ett av screeningmyndigheten inrättat screeninginkvarteringsställe. Migrationsverket svarar för ordnandet av inkvartering och måltider för personer som genomgår screening om en förläggning har anvisats som screeninginkvarteringsställe för den som genomgår screening. Screeningmyndigheten ansvarar för transporten av personer som genomgår screening till screeninginkvarteringsstället.

Avvikelse från ansvaren enligt 1 mom. kan göras vid centraliserad screening eller i övrigt tillfälligt genom överenskommelse mellan screeningmyndigheten och Migrationsverket.

16 g §

Preliminär hälsokontroll av den som genomgår screening

Migrationsverket ordnar preliminära hälsokontroller enligt artikel 12.1 i screeningförordningen. Den preliminära hälsokontrollen av den som söker internationellt skydd genomförs som en del av mottagningstjänsterna enligt lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

Med avvikelse från vad som i 1 mom. föreskrivs om organiseringsansvaret bestäms ersättningen för preliminära hälsokontroller som Migrationsverket ordnar för andra än personer som söker internationellt skydd utifrån ett avtal mellan screeningmyndigheten och Migrationsverket.

Avvikelse från ovan föreskrivna ansvar kan göras vid centraliserad screening eller i övrigt tillfälligt genom överenskommelse mellan screeningmyndigheten och Migrationsverket.

16 h §

Anmälan om felaktiga uppgifter på screeningblanketten

Om den som genomgår screening gör en i artikel 17.3 i screeningförordningen avsedd anmälan till förläggningen ska anmälan förmedlas till screeningmyndigheten.

16 i §

Närvaro av organisationer och personer som tillhandahåller rådgivning

Chefen för gränsövergångsstället eller en gränsbevakningsman med minst löjtnants grad, en polisman som hör till befälet eller en tullman som tjänstgör som chef för tullkontoret kan på begäran tillåta att organisationer och personer som tillhandahåller rådgivning närvarar vid screeningen på screeningplatsen, om närvaron inte äventyrar säkerheten, den allmänna ordningen eller förvaltningen vid gränsövergångsstället, polisens verksamhetsställe, tullkontoret eller någon annan screeningplats.

Chefen för gränsövergångsstället eller en gränsbevakningsman med minst löjtnants grad, en polisman som hör till befälet eller en tullman som tjänstgör som chef för tullkontoret kan förbjuda organisationer och personer som tillhandahåller rådgivning att närvara på screeninginkvarteringsstället, om närvaron kan äventyra säkerheten, den allmänna ordningen eller förvaltningen på screeninginkvarteringsstället.

16 j §

Oberoende övervakningsmekanism för de grundläggande rättigheterna

Diskrimineringsombudsmannen ansvarar för övervakningsuppgifterna enligt den oberoende övervakningsmekanism som avses i artikel 10.2 första stycket led a i screeningförordningen och artikel 43.4 i förordningen om asylförfaranden.

Den myndighet som ansvarar för screeningförfarandet eller gränsförfarandet svarar för hantering och utredning av sådana motiverade anklagelser som avses i artikel 10.2 första stycket led b i screeningförordningen. På hantering och utredning av motiverade anklagelser tillämpas 8 a kap. i förvaltningslagen.

På diskrimineringsombudsmannens rätt att få uppgifter och utredningar för skötseln av uppgiften enligt 1 mom. tillämpas 4 § 1 mom. samt 5 och 11 § i lagen om diskrimineringsombudsmannen (1326/2014).

På diskrimineringsombudsmannens rätt att utföra inspektioner för skötseln av uppgiften enligt 1 mom. tillämpas 6 § 1 mom. i lagen om diskrimineringsombudsmannen. Inspektionen kan också vara oanmäld på förhand.

Diskrimineringsombudsmannen kan årligen ge statsrådet rekommendationer utifrån sina observationer i övervakningsuppdraget. Diskrimineringsombudsmannen kan ge myndigheter utlåtanden och rekommendationer i sina uppgifter enligt 1 mom.

På det lämpliga säkerhetsgodkännande som avses i artikel 10.2 sjätte stycket i screeningförordningen tillämpas säkerhetsutredningslagen (726/2014).

35 §

Identifiering som villkor för beviljande av uppehållstillstånd

Ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får dock beviljas trots att ett giltigt resedokument saknas, om uppehållstillståndet beviljas med stöd av 51, 52, 52 a, 52 d, 52 e, 110, 113 a § eller på grund av internationellt skydd. Trots att resedokument saknas kan det första tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljas för ett i Finland fött barn som beviljas uppehållstillstånd på grund av familjeband.

Om sökanden har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd, kan ett permanent uppehållstillstånd beviljas på dessa villkor trots att ett giltigt resedokument saknas.

39 §

Försörjningsförutsättning vid beviljande av uppehållstillstånd

För att uppehållstillstånd ska kunna beviljas förutsätts det att utlänningens försörjning är tryggad, om inte något annat föreskrivs i denna lag. I ett enskilt fall kan avvikelser göras från försörjningsförutsättningen, om det finns exceptionellt vägande skäl eller om ett barns bästa kräver det. Försörjningsförutsättningen tillämpas inte när uppehållstillstånd beviljas på grund av internationellt skydd eller med stöd av 6 kap., om inte något annat följer av 114 § 3 mom., 114 a § 4 mom. eller 115 § 2 mom.

I 1 mom. avsedda undantag som grundar sig på barnets bästa och exceptionellt vägande skäl tillämpas inte, om det är fråga om en tredjelandsmedborgares ansökan om EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta enligt 56 d §. Dessutom ska försörjningen i ett sådant fall vara tryggad oberoende av på vilka grunder sökanden vistas eller tidigare har vistats i Finland.

40 §

Upphållsrätt

Bestämmelser om rätten för personer som söker internationellt skydd att stanna kvar i landet tills beslut har fattats om ansökan finns i artikel 10 i förordningen om asylförfaranden och i 102 § i denna lag.

Bestämmelser om rätten för personer som söker internationellt skydd att vistas på finskt territorium under gränsförfarandet finns i artikel 43.2 i förordningen om asylförfaranden.

52 c §

Beslut om betänketid

Förläggningen i Joutseno som svarar för det hjälpsystem som avses i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel kan besluta huruvida betänketid ska ges och om den ska förlängas eller avbrytas, om ett offer för människohandel upptas i hjälpsystemet innan polisen eller gränskontrollmyndigheten har fattat beslut i frågan. Förläggningen ska utan dröjsmål underrätta polisen om sina beslut om betänketid.

53 §

Det första tidsbegränsade uppehållstillståndets längd

Ett tillfälligt uppehållstillstånd som har beviljats med stöd av 113 a § beviljas för högst ett år.

54 §

Beviljande av fortsatt tillstånd

Om en utlänning har fått uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd, beviljas ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd, om inte det i ärendet framkommer i artikel 14 eller 19 i skyddsgrundsförordningen eller i artikel 66.6 i förordningen om asylförfaranden avsedda grunder för återkallande av flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande.

55 §

Det fortsatta tillståndets längd

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas för högst fyra år. Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av flyktingskap beviljas för tre år. Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd beviljas för två år. Ett nytt tillfälligt uppehållstillstånd beviljas för högst ett år, om det beviljas med stöd av 113 a §.

56 d §

Beviljande av EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta

Den oavbrutna vistelsen i Finland avbryts inte av en oavbruten vistelse utanför Finland som är kortare än sex månader, om frånvaroperioderna inte överstiger tio månader totalt. Vistelsen i Finland kan av särskilda skäl anses vara oavbruten även om frånvaroperioderna varit längre än de ovannämnda tidsperioderna. Då beaktas emellertid inte frånvaroperioderna när vistelsetiden beräknas. Om den som ansöker om EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta är innehavare av ett EU-blåkort, avbryts inte den oavbrutna vistelsen av en oavbruten vistelse utanför Europeiska unionen som är kortare än tolv månader, om frånvaroperioderna inte överstiger arton månader totalt. Om den som beviljats internationellt skydd påträffas i en annan medlemsstat i Europeiska unionen så att han eller hon inte har uppehållsrätt där avbryts den oavbrutna vistelsen oberoende av hur länge eller av vilken orsak han eller hon har vistats utanför Finland.

Tidsfristen på fem år beräknas från den första dagen för det första tidsbegränsade uppehållstillstånd som beviljats för kontinuerlig vistelse i landet eller från inresedagen, om tredjelandsmedborgaren vid inresan haft kontinuerligt uppehållstillstånd. I fråga om flyktingar och alternativt skyddsbehövande beräknas tidsfristen från den dag då ansökan om internationellt skydd lämnades in, om flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande har beviljats på basis av ansökan i fråga. I fråga om sådana innehavare av EU-blåkort som har utnyttjat sådan rörlighet för längre vistelse som avses i artikel 21 i blåkortsdirektivet beaktas vid beräkningen av en oavbruten vistelse på fem år också laglig vistelse i någon av Europeiska unionens medlemsstater som innehavare av EU-blåkort och dessutom som innehavare av nationellt uppehållstillstånd för högkvalificerad anställning eller tillstånd för forskare samt som person som beviljats internationellt skydd. Av laglig vistelse som innehavare av tillstånd för studerande beaktas hälften. Dessutom förutsätts av innehavare av EU-blåkort att de omedelbart innan ansökan om uppehållstillstånd lämnades in har vistats lagligen i landet oavbrutet i två år.

57 §

Hinder för beviljande av permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta

EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas inte med stöd av vistelse på basis av flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande om denna status har återkallats med stöd av artikel 14.1 b, 14.1 c, 19.1 b eller 19.1 c i skyddsgrundsförordningen.

58 §

Återkallande av uppehållstillstånd

Ett tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd eller ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta kan återkallas, om det vid ansökan om uppehållstillstånd medvetet har lämnats oriktiga upplysningar om sökandens identitet eller andra oriktiga upplysningar som har påverkat beslutet, eller om något som hade kunnat hindra beviljandet av uppehållstillstånd har hemlighållits. Ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta får återkallas också, om tillståndet grundar sig på vistelse på basis av flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande och denna status har återkallats med stöd av artikel 14.1 b, 14.1 c, 19.1 b eller 19.1 c i skyddsgrundsförordningen.

Ett tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd återkallas, om personens flyktingstatus har återkallats med stöd av artikel 14.1 b i skyddsgrundsförordningen, eftersom han eller hon inte längre beviljas flyktingstatus med stöd av artikel 12.2 a eller 12.2 c eller artikel 12.3 eller

om flyktingstatus har återkallats med stöd av artikel 14.1 d eller 14.1 e eller om personens status som alternativt skyddsbehövande har återkallats med stöd av artikel 19.1 b, eftersom han eller hon inte längre beviljas status som alternativt skyddsbehövande med stöd av artikel 17.1 eller 17.2. Ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta återkallas om personens flyktingstatus har återkallats med stöd av artikel 14.1 b i skyddsgrundsförordningen, eftersom han eller hon inte längre beviljas flyktingstatus med stöd av artikel 12.2 eller 12.3 eller om personens status som alternativt skyddsbehövande har återkallats med stöd av artikel 19.1 b, eftersom han eller hon inte längre beviljas status som alternativt skyddsbehövande med stöd av artikel 17.1 eller 17.2.

60 d §

Biometriska kännetecken för uppehållstillståndskort

Migrationsverket eller en finsk beskickning ska vid registrering av ansökan om uppehållstillstånd och polisen eller gränsbevakningsväsendet vid registrering av ansökan om internationellt skydd, för uppehållstillståndskortet ta fingeravtryck av sökandens samtliga fingrar. I samband med ansökan om fortsatt tillstånd tas fingeravtryck dock endast om det finns särskilda skäl till det eller om det har gått fem år sedan det föregående uppehållstillståndskortet för vilket fingeravtryck lämnades blev beviljat. Fingeravtryck tas också vid ansökan om permanent uppehållstillstånd och om EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

81 b §

Rätt att arbeta och rätt att utöva näring utan uppehållstillstånd

En utlänning som har gjort en ansökan om internationellt skydd eller en i artikel 55 i förordningen om asylförfaranden avsedd efterföljande ansökan har rätt att förvärvsarbeta utan uppehållstillstånd, om utlänningen har

- 1) visat upp ett sådant dokument som avses i 11 § 1 mom. 1 punkten i denna lag och vistats i landet i tre månader efter att ansökan har registrerats, eller
- 2) vistats i landet i sex månader efter att ansökan har registrerats.

Med avvikelse från 2 mom. har en utlänning vars ansökan om internationellt skydd prövas i ett påskyndat prövningsförfarande i enlighet med artikel 42.1 a—42.1 f i förordningen om asylförfaranden inte rätt att förvärvsarbeta.

81 c §

Rätt att inleda arbete samt rättens varaktighet

Om rätten att arbeta grundar sig på en ansökan om internationellt skydd och sökanden har rätt att stanna i Finland under den tid ändringssökandet pågår i enlighet med artikel 68 i förordningen om asylförfaranden eller artikel 43.3 i förordningen om asyl- och migrationshantering, fortsätter rätten att arbeta tills rätten att stanna i Finland upphör och beslutet gällande ändringssökandet har delgetts. Om sökanden har rätt att stanna i Finland under den tid ändringssökandet pågår i enlighet med artikel 68 i förordningen om asylförfaranden eller artikel 43.3 i förordningen om asyl- och migrationshantering och högsta förvaltningsdomstolen återförvisar ett ärende som gäller internationellt skydd för behandling till Migrationsverket eller

förvaltningsdomstolen, fortsätter rätten att arbeta att gälla och upphör i enlighet med vad som föreskrivs i detta moment.

Bestämmelser om upphörande av rätten att arbeta i en situation där mottagningstjänsterna för den som fått ett beslut om överföring har återkallats finns i 48 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

Förutsättningar för beviljande och återkallande av internationellt skydd

87 §

Beviljande och återkallande av internationellt skydd

Bestämmelser om förutsättningarna för beviljande och återkallande av internationellt skydd finns i skyddsgrundsförordningen.

Flyktkvot och annan humanitär invandring

90 §

Förfarande för internationellt skydd

94 §

Förfarande för beviljande av internationellt skydd

Bestämmelser om förfarandet för beviljande av internationellt skydd finns i förordningen om asylförfaranden.

Vid förfarandet för beviljande av internationellt skydd behandlas en ansökan som företetts för en myndighet vid finska gränsen eller på finskt territorium och som grundar sig på ett behov av internationellt skydd.

I samband med förfarandet för beviljande av internationellt skydd prövas och avgörs beviljande av uppehållsrätt även på andra grunder som framkommer.

95 §

Utarbetande, registrering och inlämnande av ansökan om internationellt skydd

Ansökan om internationellt skydd görs hos polisen, gränskontrollmyndigheten, Migrationsverket eller personalen vid en förvarsenhet.

Polisen eller gränskontrollmyndigheten registrerar ansökan.

Ansökan lämnas in till Migrationsverket, som informerar sökanden om tidpunkten och sättet för inlämnandet. Om Migrationsverket anser det vara ändamålsenligt och säkerställer att sökanden är i Finland, kan ansökan lämnas in med hjälp av videokonferens eller någon annan lämplig teknisk dataöverföring där Migrationsverket och sökanden har sådan kontakt att de kan tala med och se varandra. Migrationsverket ska när det överväger på vilket sätt inlämnandet görs beakta om sökanden befinner sig i en utsatt ställning som beror på sökandens ålder eller fysiska eller psykiska tillstånd eller om det finns andra personliga orsaker som kan inverka på situationen samt beakta de förutsättningar som anges i 6 §. Migrationsverket ska säkerställa att inlämnandet kan göras på ett informationssäkert sätt. Ansökan kan också lämnas in på en

blankett om sökanden inte kan lämna in ansökan på något annat sätt på grund avtjänande av fängelsestraff eller långvarig sjukhusvistelse eller någon annan orsak som inte beror på sökanden.

Med avvikelse från 3 mom. lämnas ansökan in till den myndighet som registrerar ansökan i samband med registreringen, om den registrerande myndigheten anser det klart att det är fråga om

1) en första efterföljande ansökan, som har gjorts endast för att förhindra eller fördröja omedelbar verkställighet av ett lagakraftvunnet beslut om avlägsnande ur landet, eller

2) en andra eller ytterligare efterföljande ansökan.

När ansökan har registrerats kan polisen, gränskontrollmyndigheten eller Migrationsverket omhänderta sökandens resedokument och behålla det tills sökanden beviljas uppehållstillstånd eller lämnar landet. Ett omhändertaget resedokument kan överlämnas till en annan behörig myndighet, som därefter ansvarar för att förvara det. Polisen, gränskontrollmyndigheten eller Migrationsverket utfärdar ett intyg över att resedokumentet omhändertagits.

En behörig tjänsteman från en främmande stat som ingår i en enhet i Finland som i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624, nedan *gräns- och kustbevakningsförordningen*, utplacerats från den stående styrkan vid europeiska gräns- och kustbevakningen och en i Finland utplacerad medlem i en asylstödgrupp som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2303 om Europeiska unionens asylbyrå och om upphävande av förordning (EU) nr 439/2010, nedan *förordningen om asylbyrån*, får bistå polisen och gränskontrollmyndigheten i uppgifter som gäller registrering av utlänningar som ansöker om uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd under ledning av en polisman eller en tjänsteman vid gränskontrollmyndigheten.

Migrationsverket kan i samband med centraliserad screening bistå polisen och gränskontrollmyndigheten i uppgifter som gäller registrering av utlänningar som ansöker om uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd.

95 a §

Kostnadsfri rättslig rådgivning

Migrationsverket ger sådan kostnadsfri rättslig rådgivning till personer som ansöker om internationellt skydd som avses i artikel 16 i förordningen om asylförfaranden och artikel 21 i förordningen om asyl- och migrationshantering. Den tjänsteman vid Migrationsverket som ger rättslig rådgivning ska ha en oberoende och självständig roll i förhållande till beslutsfattandet samt tillräcklig förtrogenhet med förfarandet för beviljande av internationellt skydd och förfarandet för att fastställa ansvarig medlemsstat.

Sökanden kan i alla skeden av förfarandet begära kostnadsfri rättslig rådgivning av den behöriga myndigheten, som förmedlar begäran till Migrationsverket. Den rättsliga rådgivningen ska ordnas efter behov, vid rätt tidpunkt och på tillbörligt sätt med beaktande av sökandens individuella situation samt så att rådgivningens faktiska tillgänglighet och informationssäkerhet säkerställs. När rådgivningen ordnas och sättet att ordna den övervägs ska särskild uppmärksamhet fästas förutom vid verksamhetens effektivitet också vid särskilda behov som beror på sökandens sårbara ställning eller andra personliga skäl.

Kostnadsfri rättslig rådgivning ges inte, om

1) ansökan är en första efterföljande ansökan vars syfte endast är att direkt förhindra eller fördröja verkställigheten av ett lagakraftvunnet beslut om avlägsnande ur landet som fattats med stöd av en tidigare ansökan,

2) ansökan är en andra eller ytterligare efterföljande ansökan, eller

3) sökanden redan har ett ombud.

95 b §

Återkallande av ansökan om internationellt skydd

Bestämmelser om uttryckligt återkallande av en ansökan om internationellt skydd finns i artikel 40 i förordningen om asylförfaranden.

En sökande kan återkalla sin ansökan om internationellt skydd genom att personligen göra en skriftlig anmälan om det till Migrationsverket, polisen, gränskontrollmyndigheten eller vid en förläggning till föreståndaren eller biträdande föreståndaren. Av anmälan ska entydigt framgå att sökandens avsikt är att återkalla sin ansökan. Sökanden ska datera och underteckna anmälan.

Den som tar emot en anmälan om återkallande ska be sökanden uppge hur han eller hon förhåller sig till att eventuellt avlägsnas ur landet och meddelas inreseförbud. Den som tar emot anmälan ska ha två ojäviga vittnen till återkallandet. Vittnena kan vara tjänstemän eller arbetstagare vid Migrationsverket eller vid förläggningen eller polis- eller gränskontrollmyndigheter.

95 c §

Förfallande av ansökan om internationellt skydd

Migrationsverket fattar beslut om att en ansökan om internationellt skydd förfaller, om sökanden har avlidit.

97 a §

Granskning av intervjuprotokollet

Bestämmelser om personliga intervjuer i fråga om internationellt skydd finns i artiklarna 11—14 i förordningen om asylförfaranden.

Efter intervjun ska sökanden få en kopia av protokollet genast eller så snart som möjligt efter intervjun, och sökanden ska ges en tidsfrist på två veckor inom vilken sökanden kan ge in korrigeringar och tillägg till protokollet. Sökanden kan ges en längre tidsfrist, om ärendets natur kräver det. Protokollet kan tolkas för sökanden efter samtalet, om Migrationsverket anser det vara ändamålsenligt.

98 §

Undersökningsförfarandets längd när en domstol upphäver ett beslut om internationellt skydd och återsänder det till Migrationsverket för ny behandling

När en domstol upphäver ett beslut om internationellt skydd och återsänder det till Migrationsverket för ny behandling ska undersökningsförfarandet slutföras senast

1) inom en månad från det att domstolens beslut vunnit laga kraft, om prövning av ansökan har nekats på en grund som avses i artikel 38.1 a—d i förordningen om asylförfaranden eller med stöd av en grund som avses i artikel 38.2 i den förordningen,

2) inom åtta dagar från det att domstolens beslut vunnit laga kraft, om prövning av ansökan har nekats på en grund som avses i artikel 38.1 e i förordningen om asylförfaranden,

3) inom två månader från det att domstolens beslut vunnit laga kraft, om ansökan har prövats i ett påskyndat prövningsförfarande enligt artikel 42 i förordningen om asylförfaranden,

4) inom tre månader från det att domstolens beslut vunnit laga kraft, om ansökan har prövats i ett normalt förfarande enligt artikel 39.3 i förordningen om asylförfaranden. Tidsfristen kan

undantagsvis förlängas till fem månader, om det av orsaker som inte beror på Migrationsverket inte är möjligt att avsluta undersökningsförfarandet inom en kortare tid.

100 §

Fastställande av säkra länder på nationell nivå

I artikel 64 i förordningen om asylförfaranden finns bestämmelser om fastställande på nationell nivå av tredjeländer som säkra tredjeländer enligt artikel 59 i den förordningen och som säkra ursprungsländer enligt artikel 61 i den förordningen.

I 1 mom. avsedda säkra tredjeländer och säkra ursprungsländer får utses genom förordning av statsrådet. Fastställandet av länder grundar sig på landinformation som Migrationsverket bedömer.

Migrationsverket lämnar de uppgifter om säkra tredjeländer och säkra ursprungsländer på nationell nivå som avses i artikel 64.4 i förordningen om asylförfaranden till Europeiska kommissionen och Europeiska unionens asylbyrå.

101 §

Uppenbart ogrundad ansökan

En ansökan om internationellt skydd kan betraktas som uppenbart ogrundad om den har avslagits vid ett påskyndat prövningsförfarande enligt artikel 42 i förordningen om asylförfaranden.

102 §

Rätt att stanna kvar på finskt territorium i samband med ansökningar om internationellt skydd

Med avvikelse från artikel 10.1 i förordningen om asylförfaranden och utan att det begränsar tillämpningen av principen om förbud mot tillbakasändning har sökanden inte rätt att stanna kvar på finskt territorium under den tid som ansökan om internationellt skydd prövas och sökanden kan avlägsnas ur landet, om

1) det genom ett lagakraftvunnet beslut har beslutats att sökanden på grund av brott ska utlämnas till en annan medlemsstat i Europeiska unionen, till ett tredjeland, till internationella brottmålsdomstolen eller till någon annan internationell domstol i vilken Finland är part,

2) det genom ett lagakraftvunnet beslut har beslutats att sökanden för verkställighet av ett frihetsstraff ska överföras till en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller till ett tredjeland,

3) sökanden utgör en fara för den allmänna ordningen eller den nationella säkerheten; detta får dock inte påverka tillämpningen av artiklarna 12 och 17 i skyddsgrundsförordningen,

4) en första efterföljande ansökan har lämnats in endast för att fördröja eller förhindra verkställigheten av ett sådant beslut som skulle leda till att sökanden omedelbart avlägsnas ur landet och prövningen av ansökan i fråga inte fortsätter i enlighet med artikel 55.7 i förordningen om asylförfaranden, eller

5) ansökan är en andra eller ytterligare efterföljande ansökan efter ett lagakraftvunnet beslut om att prövning av en tidigare efterföljande ansökan nekats eller att den avslås som ogrundad eller uppenbart ogrundad.

Migrationsverket ger på begäran av en behörig myndighet eller en domstol ett utlåtande i ett ärende som gäller utlämning eller överföring av en sökande som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten. I utlåtandet ska det anges om utlämningen eller överföringen till en annan medlemsstat i Europeiska unionen, ett tredjeland eller en internationell domstol som avses i 1 punkten i det momentet är möjlig på ett sådant sätt att ett beslut om utlämning eller överföring inte leder till

direkt eller indirekt återsändande som strider mot Finlands förpliktelser enligt internationell rätt och unionsrätten.

Bestämmelser om utlämning för brott mellan Finland och andra medlemsstater i Europeiska unionen finns i artikel 10.3 i förordningen om asylförfaranden. Vad som i 2 mom. föreskrivs om begäran om utlåtande tillämpas också på sådana situationer som avses i detta moment.

103 §

Avvisande av ansökan utan prövning

Utöver vad som föreskrivs i förordningen om asylförfaranden nekas prövning av en ansökan om internationellt skydd om någon av grunderna enligt artikel 38.1 i förordningen är tillämplig.

104 a §

Gränsförfarande

Bestämmelser om gränsförfarande finns i artiklarna 43—54 i förordningen om asylförfaranden.

Utöver vad som föreskrivs i artiklarna 45.1 och 53.1 i förordningen om asylförfaranden tillämpas gränsförfarande också när villkoren i artikel 43.1 i den förordningen uppfylls, om

1) prövning av ansökan kan nekas i enlighet med 103 § i denna lag eller artikel 38.2 i förordningen om asylförfaranden, eller

2) ansökan prövas enligt ett påskyndat prövningsförfarande enligt artikel 42.1 a, 42.1 b, 42.1 d, 42.1 e eller 42.1 g.

Om villkoren uppfylls tillämpas gränsförfarande på en sökande som överförs till Finland genom omfördelning i enlighet med artikel 67.11 i förordningen om asyl- och migrationshantering.

Diskrimineringsombudsmannen övervakar tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna i gränsförfarandet i enlighet med 16 j § och artikel 10.2 första stycket led a i screeningförordningen.

Vid tillämpning av gränsförfarande ska ansökan avgöras och beslutet delges inom fem veckor från registreringen av ansökan. Om gränsförfarande tillämpas på en sökande som överförs till Finland genom omfördelning i enlighet med artikel 67.11 i förordningen om asyl- och migrationshantering kan Migrationsverket förlänga prövningen av ansökan med fyra veckor. Om Finland genom ett sådant genomförandebeslut av rådet som avses i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1359 om hantering av kris- och force majeure-situationer på migrations- och asylområdet och om ändring av förordning (EU) 2021/1147, nedan *krisförordningen*, har fått tillstånd att använda ett i artikel 11.1 i den förordningen avsett undantag från prövningstiden vid gränsförfarandet kan Migrationsverket förlänga prövningen av ansökan med tre veckor.

Inrikesministeriet ska till Europeiska kommissionen lämna en i artikel 49 i förordningen om asylförfaranden avsedd underrättelse om att tillräcklig kapacitet har uppnåtts och en i artikel 50 avsedd underrättelse om att det årliga högsta antalet ansökningar har uppnåtts.

104 b §

Begränsning av rörelsefriheten vid gränsförfarande

I artikel 43.2 i förordningen om asylförfaranden föreskrivs om det att sökande under gränsförfarandet inte har rätt att resa in på medlemsstatens territorium och i artikel 54.1 om det att sökandes rörelsefrihet ska begränsas under gränsförfarandet.

Sökanden är under gränsförfarandet skyldig att vistas på området för den förläggning som anvisats honom eller henne, och det säkerställs med hjälp av hinder att sökanden stannar inom området i fråga. Med området för en förläggning avses förläggningsens tomt samt ett område på tomten som är tydligt avskilt. Tomten eller det avskilda området ska vara tillräckligt stort, så att sökandens privatliv kan tryggas och sökanden kan få tillgång till mottagningstjänster. Sökanden ska ges tydlig information om gränserna för området.

Migrationsverket kan bevilja sökanden tillstånd att tillfälligt avlägsna sig från förläggningsens område på grund av en nära anhörigs allvarliga sjukdom eller begravning, eller av något annat vägande personligt skäl.

Sökanden har också rätt att avlägsna sig från förläggningsens område, om det är nödvändigt för att få tillgång till mottagningstjänster eller för att ordna skolgång för minderåriga.

Om begränsningsåtgärderna fattas ett beslut enligt 50 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

104 c §

Återvändandeförfarande vid tillämpning av gränsförfarande

Bestämmelser om återvändandeförfarandet efter gränsförfarandet finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1349 om inrättande av ett gränsförfarande för återvändande och om ändring av förordning (EU) 2021/1148, nedan *förordningen om ett gränsförfarande för återvändande*.

Begränsningen av rörelsefriheten fortsätter i återvändandeförfarandet efter gränsförfarandet i enlighet med 104 b §.

105 §

Ansökan om internationellt skydd av medborgare i Europeiska unionen

En ansökan om internationellt skydd som en medborgare i Europeiska unionen har gjort lämnas obeaktad, om inte något annat följer av protokoll (nr 24) om asyl för medborgare i Europeiska unionens medlemsstater till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Migrationsverket ska utan dröjsmål underrätta inrikesministeriet när en unionsmedborgare har gjort en ansökan som gäller internationellt skydd om Migrationsverket tar upp ansökan till prövning. Inrikesministeriet underrättar Europeiska unionens råd om saken.

På handläggningen av ansökan tillämpas förordningen om asylförfaranden, med undantag för artikel 11 som gäller intervju för att avgöra om ansökan tas upp till prövning.

Flyktingstatus och status som alternativt skyddsbehövande

106 §

Flyktingstatus och status som alternativt skyddsbehövande

Flyktingstatus ska beviljas

1) en utlänning som tagits till Finland inom flyktingkvoten och som beviljats uppehållstillstånd på grund av flyktingskap, och

2) en sådan familjemedlem till en utlänning som fått uppehållstillstånd i Finland på grund av familjeband och som ska betraktas som flykting.

Status som alternativt skyddsbehövande ska beviljas

1) en utlänning som tagits till Finland inom flyktingkvoten och som beviljats uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd, och

2) en sådan familjemedlem till en person som beviljats alternativt skydd som fått uppehållstillstånd i Finland på grund av familjeband och som behöver alternativt skydd.

Bestämmelser om beviljande av flyktingstatus och status som alternativt skyddsbehövande vid förfarandet för beviljande av internationellt skydd finns i artiklarna 13 och 18 i skyddsgrundsförordningen.

110 §

Beviljande av uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd

Upphållstillstånd på grund av tillfälligt skydd beviljas inte, om utlänningen anses äventyra allmän ordning eller säkerhet eller om det finns grundad anledning att misstänka att han eller hon har gjort sig skyldig till

1) ett brott mot freden, en krigsförbrytelse eller ett brott mot mänskligheten enligt definitionerna i internationella fördrag om sådana brott,

2) ett annat grovt brott utanför Finland än ett politiskt brott innan han eller hon beviljades tillfälligt skydd i Finland, eller

3) en gärning som strider mot Förenta nationernas syften och principer.

112 §

Beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd

Tillfälligt uppehållstillstånd beviljas en utlänning som

3) beviljas uppehållstillstånd med stöd av 113 a §.

113 §

Beviljande av kontinuerligt uppehållstillstånd

Kontinuerligt uppehållstillstånd beviljas en utlänning som med stöd av artikel 24 i skyddsgrundsförordningen får uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd eller uppehållstillstånd som kvotflykting. Kontinuerligt uppehållstillstånd kan beviljas en utlänning som tas till Finland i enlighet med ett beslut som statsrådet fattat med stöd av 93 § i denna lag.

113 a §

Beviljande av uppehållstillstånd vid tillämpning av förbudet mot tillbakasändning

Upphållstillstånd beviljas en utlänning som befinner sig i Finland och som med stöd av artikel 5.2, 12.2 eller 12.3, 14.2 eller 17.1—17.3 i skyddsgrundsförordningen inte beviljas internationellt skydd, om utlänningen inte kan avlägsnas ur landet på grund av att han eller hon hotas av dödsstraff, tortyr, förföljelse eller annan behandling som kränker människovärdet.

Upphållstillstånd beviljas en utlänning som befinner sig i Finland och vars internationella skydd har återkallats med stöd av artikel 14 eller 19 i skyddsgrundsförordningen, om utlänningen inte kan avlägsnas ur landet på grund av att han eller hon hotas av dödsstraff, tortyr, förföljelse eller annan behandling som kränker människovärdet.

116 §

Behörighet i anslutning till internationellt skydd

Migrationsverket

1) är en sådan beslutande myndighet som avses i artikel 3.16 i förordningen om asylförfaranden,

2) fortsätter vid behov att utreda identiteten efter att ansökan registrerats och samlar uppgifter om familjemedlemmar och andra anhöriga,

3) beviljar och återkallar uppehållstillstånd,

4) beslutar om återkallande av flyktingstatus och status som alternativt skyddsbehövande,

5) tillämpar de mekanismer för att fastställa den medlemsstat som är ansvarig för att pröva ansökan som avses i del III i förordningen om asyl- och migrationshantering och svarar för utbyte av uppgifter enligt artikel 51 i den förordningen,

6) svarar för de förfaranden för omfördelning som avses i del IV i förordningen om asyl- och migrationshantering samt för de förfaranden för ansvarskompensation som avses i förordningen om asyl- och migrationshantering och krisförordningen, och

7) fattar, efter att ha fått utlåtande av skyddspolisen, beslut om beviljande av uppehållstillstånd på grund av flyktingskap eller alternativt skydd när det gäller utlänningar som tas till Finland inom flyktingkvoten.

Polisen och gränskontrollmyndigheten kan bistå Migrationsverket vid utredningen av grunderna för ansökan och andra uppgifter som är viktiga med tanke på prövningen av ansökan som hör till den beslutande myndighetens uppgifter.

Polisen kan delta i personliga intervjuer som gäller internationellt skydd, om Finlands nationella säkerhet eller internationella förbindelser eller allmän ordning eller säkerhet kräver det.

Polisinrättningen ger en utlänning som återsänds till den stat som är ansvarig för prövning av ansökan en sådan laissez-passer-handling som avses i artikel 46.1 femte stycket i förordningen om asyl- och migrationshantering.

116 a §

Bistånd från Europeiska unionens asylbyrå

En medlem i en asylstödgrupp som på Finlands begäran utplaceras i Finland får under ledning och tillsyn av en tjänsteman vid Migrationsverket bistå Migrationsverket vid utredningen av grunderna för ansökan, andra uppgifter som är viktiga med tanke på prövningen av ansökan och den ansvariga medlemsstaten samt verkställa delgivning enligt 205 § 4 mom. Medlemmarna i stödgruppen ska iaktta finsk lag när de fullgör sina uppgifter och utövar sina befogenheter i Finland.

116 b §

Kontaktpunkter

Migrationsverket är en sådan kontaktpunkt som avses i artikel 37 i skyddsgrundsförordningen och en sådan kontaktpunkt som avses i artikel 71 i förordningen om asylförfaranden.

Situationer med migrationstryck och krissituationer

116 c §

Beslut om åtaganden som gäller solidaritetsbidrag

Statsrådet beslutar vid sitt allmänna sammanträde om Finlands åtaganden gällande solidaritetsbidrag enligt förordningen om asyl- och migrationshantering och krisförordningen.

117 §

Beslut om utnyttjande av solidaritet och av möjligheter till undantag

Statsrådet beslutar vid sitt allmänna sammanträde om underrättelser och begäranden till Europeiska kommissionen och Europeiska unionens råd gällande utnyttjande av solidaritet enligt förordningen om asyl- och migrationshantering och krisförordningen och utnyttjande av möjligheter till undantag enligt krisförordningen.

131 §

Upptagande av signalement

En behörig tjänsteman från en främmande stat som ingår i en enhet i Finland som i enlighet med gräns- och kustbevakningsförordningen utplacerats från den stående styrkan vid europeiska gräns- och kustbevakningen och en i Finland utplacerad medlem i en i förordningen om asylbyrå avsedd asylstödgrupp får bistå polisen och gränskontrollmyndigheten med upptagande av signalement enligt 1 mom. under ledning av en polisman eller en tjänsteman vid gränskontrollmyndigheten.

133 a §

Tillämpning av passlagen

Passlagens (671/2006) bestämmelser om passets säkerhetsdetaljer, tagande av fingeravtryck, passets tekniska del, kontroll av uppgifter i den tekniska delen, skydd av uppgifter i den tekniska delen, avläsning av fingeravtryck i den tekniska delen och om beslut tillämpas också på resedokument som avses i detta kapitel. Fingeravtryck som lagrats i den tekniska delen i ett främlingspass eller ett resedokument för flykting får, utöver vad som föreskrivs i den nämnda lagen, avläsas även av Migrationsverket för konstaterande av ett dokumentets äkthet och verifiering av identitet, om utförandet av de uppgifter som föreskrivits för verket förutsätter det.

135 §

Beviljande av resedokument för flykting

Resedokument för flykting beviljas utlänningar som beviljats flyktingstatus och vars flyktingstatus inte har återkallats.

136 a §

Giltighetsområdet för främlingspass och för resedokument för flykting

Resedokument för flykting och sådana främlingspass som har beviljats med stöd av 134 § 2 mom. eller som har beviljats en person som fått uppehållstillstånd med stöd av 113 a § ger inte en utlännings rätt att resa till den stat där han eller hon är medborgare eller till sitt tidigare permanenta bosättningsland.

147 a §

Frivillig återresa

Ingen tidsfrist för frivillig återresa fastställs heller om det finns risk för avvikande, om personen anses äventyra allmän ordning eller säkerhet eller nationell säkerhet, om ansökan om uppehållstillstånd avslagits såsom uppenbart ogrundad eller bedräglig, eller om prövning av en ansökan om internationellt skydd nekats i enlighet med 103 § eller artikel 38.2 i förordningen om asylförfaranden eller om det är fråga om en uppenbart ogrundad ansökan enligt 101 §. Risker för avvikande ska bedömas i enlighet med 121 a §.

En tidsfrist för frivillig avresa enligt artikel 4.5 i förordningen om ett gränsförfarande för återvändande begärs hos gränskontrollmyndigheten, som fattar ett beslut i ärendet.

190 c §

Besvärstid i vissa ärenden som gäller internationellt skydd

Besvär över Migrationsverkets beslut i ett ärende som gäller internationellt skydd ska anföras inom tio dagar från delfäendet av beslutet, om

1) ansökan har avslagits på grund av att prövning av ansökan har nekats i enlighet med artikel 38.2 i förordningen om asylförfaranden eller i enlighet med 103 § i denna lag,

2) ansökan har avslagits genom att den implicit återkallats i enlighet med artikel 41 i förordningen om asylförfaranden, eller

3) ansökan har prövats i ett påskyndat prövningsförfarande enligt artikel 42 i förordningen om asylförfaranden och avslagits som ogrundad i enlighet med artikel 39.3 i den förordningen eller som uppenbart ogrundad i enlighet med 101 § i denna lag.

Besvär ska anföras inom den tidsfrist som föreskrivs i 1 mom. också när det genom det överklagade beslutet samtidigt har avgjorts ett uppehållstillstånd på någon annan grund och beslutats om inreseförbud. Bestämmelser om anförande av besvär över ett ärende som gäller avlägsnande ur landet och som hänför sig till det överklagade beslutet finns i artikel 67.1 i förordningen om asylförfaranden.

Bestämmelser om beräkandet av besvärstiderna finns i artikel 67.8 i förordningen om asylförfaranden.

190 d §

Besvärstid vid beslut om överföring

Besvär över ett i artikel 42.1 och artikel 67.10 i förordningen om asyl- och migrationshantering avsett beslut om överföring ska anföras inom två veckor från delfäendet av beslutet.

Besvär ska anföras inom den tid som föreskrivs i 1 mom. också om det genom det överklagade beslutet samtidigt har fattats beslut om inreseförbud och återkallande av ett resedokument som utfärdats i Finland.

191 §

Besvärsförbud

I följande beslut som fattats med stöd av denna lag får ändring inte sökas genom besvär:

9) beslut om avslag på en i 16 i § 1 mom. avsedd begäran om att närvara på screeningplatsen,

Ett beslut genom vilket internationellt skydd återkallas med stöd av artikel 66.6 i förordningen om asylförfaranden får inte överklagas genom besvär.

193 §

Behörig förvaltningsdomstol i ärenden som gäller internationellt skydd

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 192 § bestäms den behöriga förvaltningsdomstolen i enlighet med 2 mom. i denna paragraf, om Migrationsverkets beslut gäller

- 1) ansökan om uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd,
- 2) avslag på ansökan om erhållande av tillfälligt skydd,
- 3) beslut om överföring som avses i artikel 42.1 eller artikel 67.10 i förordningen om asyl- och migrationshantering,
- 4) avlägsnande ur landet, meddelande av inreseförbud eller återkallande av ett resedokument som utfärdats i Finland och beslutet hänför sig till ett beslut om avslag som fattats i ett förfarande för beviljande av internationellt skydd eller tillfälligt skydd eller till en överföring som avses i artikel 42.1 eller artikel 67.10 i förordningen om asyl- och migrationshantering,
- 5) återkallande av internationellt skydd och därtill anknytande återkallande av resedokument för flykting eller främlingspass, avlägsnande ur landet eller meddelande av inreseförbud,
- 6) uppehållstillstånd som sökts på någon annan grund och som har avgjorts i samband med ett ärende som gäller beviljande eller återkallande av internationellt skydd.

Om beslutet har fattats vid Migrationsverkets

- 1) södra verksamhetsområde, är Helsingfors förvaltningsdomstol den behöriga förvaltningsdomstolen,
- 2) östra verksamhetsområde, är Östra Finlands förvaltningsdomstol den behöriga förvaltningsdomstolen,
- 3) norra verksamhetsområde, är Norra Finlands förvaltningsdomstol den behöriga förvaltningsdomstolen,
- 4) västra verksamhetsområde, är Åbo förvaltningsdomstol den behöriga förvaltningsdomstolen.

Närmare bestämmelser om Migrationsverkets verksamhetsområden utfärdas i Migrationsverkets arbetsordning. Migrationsverket och Domstolsverket samarbetar när Migrationsverket beslutar om verksamhetsområden och andra ärenden som påverkar ändringssökande och domstolarnas verksamhet.

193 a §

Behandling i förvaltningsdomstolen av ärenden som gäller internationellt skydd

Förvaltningsdomstolen ska sträva efter att behandla besvär i ärenden som gäller internationellt skydd

- 1) inom 12 veckor från registreringen av ansökan, om ansökan har prövats vid Migrationsverket i ett gränsförfarande enligt artikel 43 i förordningen om asylförfaranden,

2) inom tre månader från det att besvären anfördes, om Migrationsverkets beslut har fattats på en grund som avses i artikel 68.3 i förordningen om asylförfaranden,

3) inom sex månader från det att besvären anfördes i andra än i 1 och 2 punkten avsedda ärenden som gäller beviljande av internationellt skydd samt i andra än i 2 punkten avsedda ärenden som gäller återkallande av internationellt skydd.

I de situationer som avses i 1 mom. 2 punkten ska förvaltningsdomstolen sträva efter att behandla besvären inom sex månader från det att besvären anfördes, om förvaltningsdomstolen inte har tillåtit ändringssökanden att stanna kvar på finskt territorium i väntan på ett beslut med anledning av besvären.

Förvaltningsdomstolen ska sträva efter att behandla besvären inom de tidsfrister som föreskrivs i 1 mom. också när det genom det överklagade beslutet samtidigt har fattats beslut om uppehållstillstånd på någon annan grund, om inreseförbud och om återkallande av ett resedokument som utfärdats i Finland. Bestämmelser om behandling av besvär över ett ärende som gäller avlägsnande ur landet och som hänför sig till det överklagade beslutet finns i artikel 67.1 i förordningen om asylförfaranden.

Förvaltningsdomstolen ska behandla besvär som gäller ett ärende som avses i 193 § 1 mom. 2 punkten skyndsamt. Högsta förvaltningsdomstolen ska behandla besvär som gäller ett ärende som avses i 193 § 1 mom. 1—4 punkten skyndsamt.

Om Finland genom ett i artikel 4 i krisförordningen avsett genomförandebeslut av rådet har fått tillstånd att använda ett undantag från behandlingstiden vid ett gränsförfarande enligt artikel 11.1 i den förordningen, ska förvaltningsdomstolen sträva efter att behandla besvären inom 18 veckor från registreringen av ansökan.

193 b §

Behandling i förvaltningsdomstolen av ärenden som gäller beslut om överföring

Bestämmelser om tidsfristen för behandling av besvär över beslut om överföring enligt artikel 42.1 och artikel 67.10 i förordningen om asyl- och migrationshantering finns i artikel 43.3 i den förordningen.

Förvaltningsdomstolen ska sträva efter att behandla besvären inom den tidsfrist som föreskrivs i artikel 43.3 i förordningen om asyl- och migrationshantering också om det genom det överklagade beslutet samtidigt har fattats beslut om inreseförbud och återkallande av ett resedokument som utfärdats i Finland.

198 a §

Förfallande i förvaltningsdomstolen av ett ärende som gäller internationellt skydd

Förvaltningsdomstolen kan fatta beslut om att ett ärende som gäller ändringssökande avseende internationellt skydd förfaller, om den som söker ändring självmant, utan myndighetsinsatser, har lämnat Finland eller anses sannolikt ha lämnat Finland på det sätt som avses i artikel 41.1 e i förordningen om asylförfaranden.

198 b §

Ansökan som avser verkställighet

En ansökan om uppskov med verkställigheten av ett beslut om överföring enligt artikel 42.1 och artikel 67.10 i förordningen om asyl- och migrationshantering ska göras inom sju dagar från det att beslutet har delgivits den person som beslutet om överföring gäller. Tidsfristen ska omfatta minst fem vardagar.

198 c §

Ansökan om att stanna kvar på finskt territorium

Bestämmelser om rätten att stanna kvar i landet under den tid ändringssökandet pågår finns i artikel 68 i förordningen om asylförfaranden.

Om ett beslut om beviljande eller återkallande av internationellt skydd har fattats på en grund som avses i artikel 68.3 i förordningen om asylförfaranden, ska ansökan om att stanna kvar på finskt territorium under den tid ändringssökandet pågår göras till förvaltningsdomstolen inom sju dagar från det att beslutet delgavs sökanden eller den person vars internationella skydd har återkallats. Tidsfristen ska omfatta minst fem vardagar.

199 §

Avgörande av ansökan som avser verkställighet och ansökan om att stanna kvar på finskt territorium

Förvaltningsdomstolen kan avgöra en ansökan som avser verkställighet och en ansökan om att stanna kvar på finskt territorium utan handlingar som inkommit i ärendet, om de omständigheter som behövs för att ärendet ska kunna avgöras framgår av besvärsskriften eller på något annat sätt.

I förvaltningsdomstolens beslut om verkställighet eller om att stanna kvar på finskt territorium får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

Bestämmelser om tidsfristen för avgörande av beslut som gäller en ansökan som avses i 198 b § 1 mom. finns i artikel 43.3 i förordningen om asyl- och migrationshantering. Förvaltningsdomstolen ska fatta beslut om en i 198 c § 2 mom. avsedd ansökan inom sju dagar. Tidsfristen ska omfatta minst fem vardagar.

200 a §

Verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning i ärenden som gäller internationellt skydd

Om ett beslut om avvisning eller utvisning hänför sig till ett beslut om beviljande eller återkallande av internationellt skydd, kan beslutet verkställas efter det att sökanden eller den person vars internationella skydd har återkallats inte enligt artikel 68 i förordningen om asylförfaranden har rätt att stanna kvar på finskt territorium eller har vägrats rätten att stanna kvar på finskt territorium genom ett beslut av förvaltningsdomstolen enligt 199 §. Om det behövs besvärstillstånd av högsta förvaltningsdomstolen i ärendet hindrar besvaren inte verkställigheten av beslutet, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Om ett undantag enligt 102 § tillämpas kan ett tidigare beslut om avvisning eller utvisning verkställas under den tid som ansökan prövas.

200 b §

Verkställighet av beslut om överföring

Bestämmelser om verkställighet av ett beslut om överföring enligt artikel 42.1 och artikel 67.10 i förordningen om asyl- och migrationshantering finns i artikel 43.3 i den förordningen.

202 §

Särskilda verkställighetsbestämmelser

Ett i 16 i § 2 mom. avsett beslut om att förbjuda närvaron av sådana organisationer och personer som tillhandahåller rådgivning kan verkställas trots ändringssökande, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

208 §

Information till diskrimineringsombudsmannen

Diskrimineringsombudsmannen ska informeras om de beslut enligt skyddsgrundsförordningen och denna lag som gäller beviljande av uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd eller tillfälligt skydd, avvisning eller utvisning av en utlänning eller nekad inresa samt om beslut om överföring. Diskrimineringsombudsmannen ska också utan dröjsmål informeras om beslut om tagande i förvar av en utlänning, om boendeskyldighet för barn samt om beslut vid ett gränsförfarande om begränsning av rörelsefriheten enligt 50 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel samt om den screeningblankett som avses i artikel 17.3 tredje stycket i screeningförordningen. På ombudsmannens begäran ska denne också informeras om andra beslut enligt denna lag, ges de uppgifter som behövs för att övervaka verkställigheten av avlägsnanden ur landet enligt 152 b § samt ges de uppgifter som behövs för den övervakningsuppgift som avses i 16 j § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 12 juni 2026.

På prövning av sådana ansökningar om internationellt skydd som lämnats in före ikraftträdandet av denna lag samt på sådana undersökningar som gäller återkallande av flyktingstatus och status som alternativt skyddsbehövande som inletts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser om förfarandet och om ändringssökande som gällde vid ikraftträdandet. Bestämmelser om tillämpningen av förordningen om asylförfaranden finns i artikel 79.3 i den förordningen.

Om en ansökan om internationellt skydd har lämnats in före ikraftträdandet av denna lag och prövas i ett påskyndat prövningsförfarande, tillämpas 81 b § om rätt att arbeta och rätt att utöva näring utan uppehållstillstånd i dess lydelse vid ikraftträdandet. Om Migrationsverket har fattat beslut om en ansökan om internationellt skydd före ikraftträdandet av denna lag, tillämpas på varaktigheten av rätten att arbeta för den som söker internationellt skydd 81 c § 7 mom. i dess lydelse vid ikraftträdandet. Bestämmelser om tillämpningen av förordningen om asyl- och migrationshantering finns i artikel 85.2 i den förordningen.

Om en vistelse utanför Finland har ägt rum före ikraftträdandet av denna lag tillämpas på vistelsen 56 d § 2 mom. i dess lydelse vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 9 juni 2026

Republikens President

Alexander Stubb

Inrikesminister Mari Rantanen